PETYCJA

w sprawie zmiana sposobu klasyfikowania podmiotów kluczowych i podmiotów ważnych w systemie teleinformatycznym S46 tak, aby uwzględniał wyłączenie z art. 5 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa

Adresat	Ministerstwo Cyfryzacji
Tryb	art. 63 Konstytucji RP oraz ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, petycja składana w interesie publicznym

Data Warszawa, 30 września 2026 r.

Szanowny Panie Ministrze,

działając w imieniu firmy IS Consulting, która jako pełnomocnik składa w imieniu klientów wnioski o wpis do wykazu (art. 7c ust. 7 ustawy), wnoszę o:

1. zmianę formularza wniosku o wpis do wykazu w systemie S46 przez dodanie oświadczenia o niezależności systemu informacyjnego lub o braku wspólnego świadczenia usług z przedsiębiorstwami powiązanymi lub partnerskimi (art. 5 ust. 6 i 7 ustawy) oraz pola, w którym podmiot wskazuje wynik samoidentyfikacji wraz z krótkim uzasadnieniem;
2. uzupełnienie opublikowanych przez Ministerstwo pytań i odpowiedzi o wyjaśnienie, w jaki sposób podmiot powołujący się na art. 5 ust. 6 lub 7 ma wypełnić deklarację wielkości z art. 7 ust. 2 pkt 13, wraz z potwierdzeniem, że deklaracja sporządzona zgodnie z pkt 1.6 tych wyjaśnień nie narusza art. 7c ust. 5 ustawy;
3. zajęcie stanowiska co do wykładni art. 5 ust. 6 (czy podmiot, który z uwagi na niezależność nie jest podmiotem kluczowym, jest podmiotem ważnym na podstawie własnych danych) oraz art. 5 ust. 7 (czy obejmuje podmioty z załącznika nr 2, które po agregacji przekraczają kryteria średniego przedsiębiorcy);
4. wskazanie i udostępnienie trybu korekty statusu dla podmiotów już ujawnionych w wykazie z nieprawidłowym statusem, w szczególności jako podmiot kluczowy zamiast podmiotu ważnego;
5. przekazanie organom właściwym do spraw cyberbezpieczeństwa wytycznych, aby status przypisany automatycznie przez system nie był samodzielną podstawą czynności nadzorczych właściwych dla podmiotów kluczowych, w tym żądania audytu, do czasu weryfikacji wpisów.

Uzasadnienie

Z dniem 3 kwietnia 2026 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2026 r. poz. 252), wdrażająca dyrektywę NIS2. Podmioty, które w tym dniu spełniały przesłanki uznania za podmiot kluczowy lub podmiot ważny, są obowiązane złożyć wniosek o wpis do wykazu do 3 października 2026 r. Wniosek składa się wyłącznie w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy (system S46), a wpisu dokonuje się z chwilą jego złożenia (art. 7c ust. 6 i art. 7d ust. 1).

Ustawa nie przewiduje decyzji kwalifikującej podmiot. Status podmiotu kluczowego albo ważnego wynika wprost z art. 5 ustawy, a wpis do wykazu ma charakter deklaratoryjny (art. 7d ust. 5). Ciężar prawidłowej samoidentyfikacji spoczywa więc na podmiocie i jego kierowniku.

Kryterium wielkości ustawa określa przez odesłanie do załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014. Zgodnie z art. 6 ust. 2, 3 i 4 tego załącznika do danych podmiotu dolicza się dane przedsiębiorstw powiązanych i partnerskich, bez żadnych wyjątków. Wyjątek wprowadza dopiero art. 5 ust. 6 i 7 ustawy: podmiot, który przekracza próg wyłącznie wskutek agregacji danych grupy, nie jest podmiotem kluczowym (odpowiednio ważnym), jeżeli jego system informacyjny jest niezależny od systemów przedsiębiorstw powiązanych lub partnerskich lub jeżeli nie świadczy z nimi usług wspólnie. Wyłączenie to jest wyłącznie normą krajową: przepisy dyrektywy NIS2 go nie zawierają, a jej motyw 16 jedynie pozostawia państwom członkowskim możliwość jego wprowadzenia. Ministerstwo Cyfryzacji potwierdziło stosowanie tego wyłączenia w opublikowanym zestawie pytań i odpowiedzi do znowelizowanej ustawy (pkt 1.6).

Formularz wniosku w systemie S46 nie pozwala ani na wskazanie okoliczności z art. 5 ust. 6 lub 7, ani na wskazanie wyniku samoidentyfikacji (podmiot kluczowy albo podmiot ważny). W trzech wnioskach, które nasza firma złożyła w imieniu klientów, system automatycznie przypisał status podmiotu kluczowego, mimo że przeprowadzona i udokumentowana samoidentyfikacja wykazała zastosowanie art. 5 ust. 6 ustawy. System ustala status samodzielnie, na podstawie wskazanego sektora i deklaracji wielkości z art. 7 ust. 2 pkt 13 ustawy. Deklaracja ta odsyła do kryteriów z art. 2 ust. 1 załącznika I, a więc do wielkości liczonej łącznie z grupą. W efekcie system stosuje unijną metodę liczenia wielkości z pominięciem krajowego wyjątku, który jest normą wiążącą. Za rozwój i utrzymanie systemu odpowiada minister właściwy do spraw informatyzacji (art. 7 ust. 6).

Skutki nie mają charakteru wyłącznie technicznego:

1. Podmiot, który z mocy ustawy jest podmiotem ważnym albo w ogóle nie jest objęty ustawą, zostaje ujawniony w wykazie jako podmiot kluczowy. Wykaz służy prowadzeniu czynności nadzorczych (art. 7 ust. 1 pkt 3), więc błąd przenosi się na nadzór: nadzór ex ante zamiast ex post, obowiązek cyklicznego audytu (art. 15) i wyższy pułap kar pieniężnych.
2. Kierownik podmiotu staje przed dylematem. Wniosek zawiera oświadczenie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego (art. 7c ust. 5). Deklaracja wielkości zgodna z brzmieniem pkt 13, a więc z danymi grupy, prowadzi do błędnego statusu. Deklaracja bez danych grupy, do której zdaje się zachęcać pkt 1.6 wyjaśnień Ministerstwa, daje prawidłowy status, ale formalnie odbiega od kryteriów wskazanych w pkt 13.
3. Ustawa nie zapewnia jasnej ścieżki korekty. Wniosek o zmianę wpisu dotyczy wyłącznie danych z art. 7 ust. 2 pkt od 1 do 18 (art. 7c ust. 3), podstawę prawną wpisu uzupełnia minister (art. 7a ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 2 pkt 25), wykreślenie (art. 7f) dotyczy podmiotów, które w ogóle nie są podmiotami kluczowymi ani ważnymi, a poprawianie wpisu z urzędu (art. 7k ust. 3) obejmuje jedynie oczywiste omyłki. W praktyce każdy błędnie sklasyfikowany podmiot musi więc podejmować odrębne czynności wobec organu właściwego, bez ustawowo określonego trybu i terminu. Generuje to koszty po stronie podmiotów i obciąża organy sprawami, których prawidłowo zaprojektowany formularz by nie wywołał.

Problemu nie da się rozwiązać algorytmicznie, ponieważ zastosowanie art. 5 ust. 6 i 7 wymaga oceny stanu faktycznego (niezależność systemów, sposób świadczenia usług) oraz wykładni. Art. 5 ust. 6 stanowi jedynie, że podmiot „nie jest podmiotem kluczowym", i nie rozstrzyga wprost, czy staje się podmiotem ważnym na podstawie własnych danych. Art. 5 ust. 7 posługuje się z kolei sformułowaniem o spełnianiu kryteriów średniego przedsiębiorstwa, co rodzi pytanie o podmioty z załącznika nr 2, które po agregacji przekraczają te kryteria. Rozstrzyganie tych kwestii przez konfigurację formularza, bez podstawy ustawowej i bez możliwości wypowiedzenia się przez podmiot, budzi zastrzeżenia z punktu widzenia zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji RP).